

LAPSET TUOTTAVAT ILOA JOKA PÄIVÄ

WILHOLAN VARHAISKASVATUSSUUNNITELMA

2007

SISÄLLYS

1. WILHOLAN VARHAISKASVATUSSUUNNITELMA PÄHKINÄNKUORESSA.....	3
2. LAPSET TUOTTAVAT ILOA JOKA PÄIVÄ.....	5
2.1. Wilholan varhaiskasvatuksen arvopohja.....	5
2.2 Kasvatuskumppanuus.....	6
3. TOIMINTAA WILHOLAN HENGESSÄ.....	8
3.1 Kasvattajayhteisö.....	8
3.2 Wilholan esiopetus.....	9
3.3 Wilholan varhaiskasvatusympäristö.....	12
3.4 Teematyöskentely.....	13
3.6 Oppimisen ilo.....	15
4. LAPSISSA ELÄÄ SEIKKAILUMIELI.....	16
4.1 Tutkiminen.....	16
4.2 Leikki.....	16
4.3 Liikunta.....	17
4.4 Retket.....	17
5. LUOVUUDEN LÄHTEILLÄ.....	18
5.1 Kuvataidekasvatus.....	18
5.2 Musiikki.....	19
5.3 Teatteri.....	20
6. LEIKITÄÄNKÖ KOULUA?.....	20
6.1 Kohti matematiikkaa.....	20
6.2 Kohti luonnontieteitä.....	21
6.3 Kohti historiaa ja yhteiskuntaa.....	22
6.4 Esteettisyyttä kohti.....	22
6.5 Eettisyyttä kohti.....	22
6.6 Kohti uskontoa ja katsomusta.....	23
7. VOIMAA YHTEISTYÖSTÄ.....	23
7.1 Yhteistyö muiden tahojen kanssa.....	23
7.2 Lapsen varhaisen tuen tarve Wilholassa.....	24
7.3 Arviointi.....	24

1. Wilholan varhaiskasvatussuunnitelma pähkinänkuoressa

Päiväkoti Wilhola on Mannerheimin Lastensuojeluliiton Helsingin yhdistys ry:n ylläpitämä ostopalvelupäiväkoti. Wilhola on perustettu 1947. Päiväkotimme sijaitsee kauniissa vuonna 1907 rakennetussa kerrostalossa aivan Helsingin keskustassa Mikonkatu 18:ssa. Alkuvuosina päiväkotitoimi alle 3-vuotiaiden lasten seimenä, joka palveli ensisijaisesti korkeakouluopiskelijoiden perheitä. Vuodesta 1990 päiväkotitoimi on tarjonnut päivähoitoa kaikille 1-6-vuotiaille lapsille. Esiopetus on osa päiväkotimme varhaiskasvatusta. Esiopetuksen järjestäminen muotoutuu vuosittain esiopetusikäisten lasten lukumäärän mukaan.

Varhaiskasvatus on pienten lasten eri elämänpiireissä tapahtuvaa kasvatuksellista vuorovaikutusta, jonka tavoitteena on edistää lasten tasapainoista kasvua, kehitystä ja oppimista. Tarvitaan vanhempien ja kasvatuksen ammattilaisten kiinteää yhteistyötä, kasvatuskumppanuutta, jotta perheiden ja kasvattajien yhteinen kasvatustehtävä muodostaa lapsen kannalta mielekkään kokonaisuuden. Varhaiskasvatus on suunnitelmista ja tavoitteellista vuorovaikutusta ja yhteistoimintaa, jossa omaehtoisella leikillä on keskeinen merkitys. Varhaiskasvatus koostuu hoidon, kasvatuksen ja opetuksen kokonaisuudesta.

Wilholan varhaiskasvatussuunnitelma pohjautuu valtakunnallisen varhaiskasvatussuunnitelman perusteisiin (Stakes). Valtakunnallisen varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden tavoitteena on edistää varhaiskasvatuksen yhdenvertaista toteuttamista koko maassa, ohjata sisällöllistä kehittämistä ja luoda osaltaan edellytyksiä varhaiskasvatuksen laadun kehittämiseksi yhdenmukaistamalla toiminnan järjestämisen perusteita. Jokainen päiväkotitoimi on kuitenkin omanlaisensa. Wilholan varhaiskasvatussuunnitelmassa on tavoitteena kuvata päiväkotimme arjen toimintaa ja pohtia toiminnan lähtökohtia. Varhaiskasvatussuunnitelman työstäminen ja toimintamme keskeisten asioiden sanoiksi pukeminen ei ole

ollut lainkaan helppo tehtävä. Käytäntö päiväkodissa rullaa päivästä toiseen niin, että jokainen Wilholan päivä on omanlaisensa. Kirjallinen suunnitelmakaan ei tavallaan ole koskaan valmis, sillä se elää päiväkodin muuttuvassa arjessa. Suunnitelmaa päivittäessä muutos ja kehitys voivat tulla näkyviksi.

Suunnitelmaa tehdessämme ja jäsentäessämme olemme käyneet keskusteluja keskenämme. Olemme saaneet kiinnostavaa, kannustavaa, asiantuntevaa ja kriittistä palautetta lasten vanhemmilta ja lapsilta, jotka päivittäin kertovat mikä Wilholassa on mukavaa ja mitä taas pitäisi muuttaa. Työnantajamme MLL:n Helsingin yhdistys ry on aina suhtautunut kannustavasti ja taloudellisesti tukien henkilökunnan täydennyskoulutuksiin, joista olemme saaneet paljon aineksia työhömmme.

Helsingissä syksyllä 2006,

Kaija Pehkonen

Liisa Laine

Pirjo Polvinen

Pauliina Pulkkinen

Minna Lindfors

Heidi Mattila

Johanna Laajalahti

Laura Hiltunen

2. Lapset tuottavat iloa joka päivä

2.1. Wilholan varhaiskasvatuksen arvopohja

Meille on tärkeää:

- kyky nähdä ja vastaanottaa ilo, jota lapsi olemassaolollaan tuo
- Lapsen persoonallisuuden kunnioittaminen, erilaisten luonteiden yksilöllinen kohtaaminen
- Turvallinen ja lämmin henkinen ja fyysinen kasvuympäristö
- Säännöt; yhdessä sovitut tavat toimia
- Kaikki aikuiset osallistuvat tasa-arvoisesti lasten hoitoon ja kasvatukseen
- Yhtenevä näkemys siitä, mikä on tärkeintä ja arvokkainta työssä
- Perusluottamus on pohja päiväkodin toiminnalle ja henkilökunnan yhteistyölle
- Vanhemmuuden tukeminen ja arvostaminen

Lapselle kaikki päiväkodissa olevat aikuiset ovat tärkeitä. Koko toiminnan kannalta kaikkien osuus on arvokasta ja välttämätöntä. Päivän kohokohtia on emännän valmistama ruokahetki. Puhtaus puolestaan vaikuttaa terveyteen ja viihtyvyyteen. Lastentarhanopettajat ja lastenhoitajat kantavat vastuun, suunnittelevat ja toteuttavat toimintaa yhdessä. Jokainen tuo oman osaamisensa työyhteisön käyttöön saaden käyttää omaa luovuuttaan, ja se koetaan rikkautena ja yhteisenä hyvänä. Kaikki nojaa vahvaan keskinäiseen perusluottamukseen ja yhdessä sovittuihin toimintamuotoihin.

Lapset tuottavat iloa joka päivä. Jokaisen omaa temperamenttia ja luonnetta kunnioitetaan ja kuunnellaan. Mikä sopii yhdelle, ei käy toiselle. Jollekin joku asia on helppo, toiselle vaikea. Toinen on nopea, toinen tarvitsee aikaa jne. Wilholan henkilökunnan keskinäinen vuorovaikutus on iloista ja hauskaa. Ilmapiiiristä se tekee lämpimän kaikille siellä oleville ja sinne tuleville.

Vanhempien arvot osana Wilholan arvopohjaa

Vanhemmat ovat lastensa tärkeimmät ihmiset ja tuntevat heidät parhaiten. Yhteistyö vanhempien kanssa on avointa ja heitä kuuntelevaa ja tukevaa. Vanhempien ehdottomasti tärkeimmäksi arvoksi nousee henkinen ja fyysinen turvallisuus.

Henkilökunta on läsnä ja kantaa vastuun kaikenikäisten lasten turvallisesta hoivasta. Lapsi viettää päivänsä paikassa, jossa hänen yksilöllistä persoonaansa huomioidaan ja kuunnellaan. Lasta kunnioitetaan antamalla selkeät rajat. Lapsi saa kehittyä vapaasti omassa aikataulussaan. Jokainen vanhempi toivoo lapsensa oppivan yhteiselämän taitoja: jakamista, anteeksiantoa, sovittelua, toisten huomioonottamista. Kiusaamiseen pitää aina puuttua ja antaa lapselle itselleen vastuuta omista teoistaan.

Henkilökunnan kanssa vanhemmat pitävät tärkeänä avointa asioiden selvittelyä ja aitoa kohtaamista. He haluavat kuulla lastaan koskevat merkittävät päivän tapahtumat ja sattumat. Hienotunteisuus ja ystävällisyys asioiden hoidossa tukevat vanhempia. Hoitopaikan jatkuvuus ja henkilökunnan tuttuus koetaan hyvin tärkeäksi. Henkilökunnan keskinäinen iloinen tunnelma tekee päiväkodista viihtyisän paikan jonne on kiva tulla.

2.2 Kasvatuskumppanuus

Wilholan päiväkotia ei ole vain päiväkotia lapsille, vaan perheet ovat tiiviisti mukana päiväkodin toiminnassa. Tärkeänä tavoitteenamme on aito kasvatuskumppanuus vanhempien kanssa. Kasvatuskumppanuus ja perheiden tukeminen monenlaisissa, joskus haasteellisissakin elämäntilanteissa on vahvasti läsnä työssämme. Haluamme tukea luottamuksellisesti, tasavertaisesti ja kunnioittavassa ilmapiirissä vanhempien kasvatustyötä. Toimiva kasvatuskumppanuus lähtee lapsen tarpeista ja vanhempien tietämyksen arvostamisesta. Yhteistyössä vanhempien ja kasvattajien kesken luomme parhaat edellytykset lapsen kasvulle ja kehitykselle.

Vakiintuneita yhteistyömuotojamme Wilholassa ovat kasvatukselliset keskustelut perheiden kanssa, vanhempainillat, talkoot, taiteiden ystävien ilta, juhlat, ulkoilutapahtumat ja yhteiset retket. Yhteistyön tavoitteena on avoin vuorovaikutus ja yhteishengen vahvistaminen.

Pidämme tärkeänä ja antoisana myös sitä, että perheet tutustuvat toisiinsa ja saavat toisiltaan tukea kasvatustilanteissa. Vertaistuen merkitys erilaisissa elämänvaiheissa on tärkeää. Haluamme luoda Wilholassa mahdollisuuksia edellä mainitulle kanssakäymiselle. Suhteet, joita päiväkodissa luodaan voivat kantaa yli päiväkotikäynnin ja olla merkityksellisiä esimerkiksi koulun alkutaipaleella. Wilhola toimii sisarusryhmänä, joten historia perheiden kanssa muodostuu pitemmäksi silloin kun perheestä on useamman vuoden ajan lapsia päiväkodissa. Asiakassuhde voi olla jopa kymmenen vuotta. Koemme tämän jatkuvuuden tärkeänä ja vanhat perheet ovat tuki myös uusille perheille. Kasvatuskumppanuus ja yhteistyö luovat pohjan ”Wilholan hengen” syntymiselle.

Päiväkodin aloitus on tärkeä ja iso askel lapselle ja hänen perheelleen. Wilholassa haluamme luoda alusta asti lämminhenkisen ja vastavuoroisen, positiivisen kokemuksen lapselle ja vanhemmille. Perhe tutustuu jo hakuvaiheessa päiväkodin fyysisiin tiloihin ja keskeisiin toimintaperiaatteisiin. Perheelle annetaan aikaa heitä askarruttavien kysymysten esittämiseen sekä lapsen ja perheen tilanteesta kertomiseen. Kun lapsi konkreettisesti aloittaa päiväkodissa, perhettä pyydetään varaamaan aikaa niin sanottuun pehmeään laskuun. Lapsi totuttelee pikkuhiljaa päiväkotielämään, tilanteesta riippuen keskimäärin viiden päivän ajan. Vanhemmilla on tuolloin mahdollisuus seurata päiväkodin toimintaa ollessaan läsnä lapsen päiväkotipäivässä. Vanhemmat tulevat kuulluksi kertoessaan lapsestaan ja esittäessään toiveitaan. Intensiivisemmin lapsen asioista keskustellaan päivähoidon alkuun sovitussa tapaamisessa, aloituskeskustelussa. Tällöin vanhemmat saavat tilaisuuden kertoa lapsen tärkeistä asioista. Näin päiväkodin tuntemus lapsesta syvenee. Keskustelun henki on avoin ja myönteinen, jolloin kynnyksensä päiväkodin ja kodin välillä madaltuu. Alkuvaiheeseen sijoittuu myös Wilholan perinteinen

sadonkorjuujuhla, jossa perheillä, vanhoilla ja uusilla on tilaisuus tutustua toisiinsa.

3. Toimintaa Wilholan hengessä

3.1 Kasvattajayhteisö

Wilholassa on vakituista henkilökuntaa viisi. Hoito- ja kasvatushenkilöstön(4) lisäksi Wilholassa on emäntä/päiväkotiapulainen. Usein on myös harjoittelija noin puolen vuoden ajan ja opiskelijaharjoittelijoita (2-5 viikkoa) eri oppilaitoksista muun muassa Soveltavan kasvatustieteen laitokselta.

Työyhteisömme on avoin ja yhteistyökykyinen. Jokainen työntekijä on yhtä tärkeä. Kasvatusnäkemysemme on yhtenäinen, perustuen yhteisiin arvoihin ja tavoitteisiin. Arvostamme kunkin omaa persoonaa kasvattajina. Hyväksyen ja kannustaen tuemme oikeudenmukaista tapaa toimia lapsen edun mukaisesti. Kasvattajina haluamme kuulla lasta ja arvostamme häntä yksilönä. Toimintaperiaattemme ja työmme suunnittelu pohjautuu lapsen tasapainoisen kasvun tukemiseen.

Kunnioitamme lapsen kotikasvatusta ja vanhempien osallistumista yhteistyöhön. Kasvatuskeskustelut ovat tärkeä osa kasvattajan vastuutamme. Vuorovaikutteinen keskustelu vanhempien kanssa syventää tuntemustamme lapsesta.

Ammatillinen peruskoulutus, työkokemus ja jatkuva koulutusmahdollisuus työnantajan puolesta tukevat kasvatustyötämme. Henkilökunnallamme on vahvoja osaamisalueita esimerkiksi taidekasvatuksessa, liikunnassa ja esiopetuksessa. Lisäksi arvostamme erilaisia taitoja: estetiikan tajua, järjestelmällisyyttä, hyvää ruuanlaittoa, musiikkileikki- ja kädentaitoja sekä teatterin tekemistä.

Arvostamalla omaa työtämme myös lapsi ymmärtää oman tärkeytensä Wilholan hengessä.

3.2 Wilholan esiopetus

Wilholassa ei ole erillistä esiopetusryhmää, joka toimisi koko ajan omana ryhmänään. Päiväkotimme lapsiryhmän muodostaa 1-6-vuotiaiden sisarusryhmä, jossa toimimme paljon sekä yhdessä että pienryhmissä. Esiopetusikäiset ovat oma pienryhmänsä, jossa toteutetaan päivittäin heille suunniteltua toimintaa. Esikoululaisen rooli korostuu päiväkodin isona olemisena, pienet ihailevat isompia ja oppivat heiltä paljon uusia asioita. Isommat oppivat huomioimaan pienempiä sekä saavat toteuttaa hoivaamisen tarvettaan.

Ryhmässä toimiminen on työskentelymme lähtökohta. Opettelemme esimerkiksi toisten huomioimista, kuuntelemista ja vuoron odottamista. Myös ristiriitoja opetellaan sietämään ja selvittämään itse. Vastuun opettelua omasta itsestä on muun muassa pienten riitojen selvittely. Itse tekeminen ja asioiden loppuun saattaminen mahdollisimman hyvin vahvistaa oppimisvalmiuksia ja itsetuntoa. Ryhmässä toimiminen korostuu esimerkiksi retkillä, liikuntaleikeissä, ryhmätehtävissä, peleissä ja leikissä. Erityisesti yhteistoiminnalliset leikit, kuten rooli- ja mielikuvitusleikit vahvistavat lasten minäkuvaa.

Esikoulun toiminnan lähtökohdat pohjautuvat esiopetussuunnitelman valtakunnallisiin tavoitteisiin ja esiopetuksessa noudatetaan Helsingin esiopetuksen opetussuunnitelmaa (2005). Eri osa-alueita toteutetaan integroidusti arjen lähtökohdista. Lasten ideat ja voimavarat antavat toiminnalle suuntaa. Myös päiväkodin yhteinen ennalta sovittu tema ohjaa toimintaa. Kaikki kasvattajat osallistuvat esikoululaisten ohjaukseen, mutta hyväksi havaittu käytäntö on, että yksi tai kaksi lastentarhanopettajaa vastaa tavoitteellisemman esiopetuksen toteutuksesta.

Esiopetusryhmän koko vaihtelee Wilholassa vuosittain. Ryhmäkoko vaikuttaa toiminnan toteuttamiseen ja sen eriyttämiseen muusta päivähoidosta. Toiminnan suunnittelussa otetaan huomioon vanhempien mielipiteitä ja toiveita. Joka kevät pidetäänkin keskustelutilaisuus tulevien esikoululaisten vanhemmille.

Meillä Wilholassa toteutetaan meidän oman näköistä esiopetusta.

Esiopetuksen oppilashuolto

Oppilashuolto on lapsen fyysisestä, psyykkisestä ja sosiaalisesta hyvinvoinnista huolehtimista ja sen toteuttaminen kuuluu kaikille kasvatusyhteisössä työskenteleville. Oppilashuollon avulla edistetään lasten tervettä, tasapainoista kasvua ja kehitystä sekä luodaan edellytykset hyvälle kasvuille ja oppimiselle. Tavoitteena on, että lapsi kokee toimintaympäristön turvalliseksi ja viihtyisäksi, tuntee yhteenkuuluvuutta ryhmään, saa huolenpitoa ja ohjausta sekä kannustavaa palautetta päivittäisessä arjessa ja apua ongelmatilanteissa. Oppilashuoltotyö perustuu luottamukselliseen ja vastuulliseen yhteistyöhön kotien, henkilöstön ja lasta hoitavien muiden tahojen kanssa. Tavoitteena on edistää sekä ryhmän että yksittäisen lapsen hyvinvointia. Onnistunut oppilashuoltotyö edellyttää yhdessä laadittuja toimintamalleja ja suunnitelmia ennaltaehkäisevää työtä ja ongelmatilanteiden hoitamista varten.

Oppilashuoltoa toteutetaan yhteistyössä sosiaali-, opetus- terveystoimen sekä muiden yhteistyötahojen kanssa. Esiopetuksen kannalta merkittävää on yhteistyö neuvolan ja lastensuojelun kanssa sekä yhteistyö päiväkodin ja koulun kesken. Oppilashuolto on sekä yhteisöllistä että yksilöllistä. Helsingissä jokaisella koululla on oma oppilashuoltoryhmä. Silloin, kun esiopetus on järjestetty opetustoimen alaisuudessa, kuuluvat esiopetusta käyvät lapset koulun oppilashuoltoon. Päivähoidossa on päivähoitoalueittain moniammatillinen asiantuntijaryhmä, jonka tehtävänä on huolehtia esiopetuksen oppilashuoltoasioista. Päivähoitoalueen moniammatillisen asiantuntijaryhmän tehtävänä on koordinoita ja kehittää oppilashuoltotyötä,

edistää oppimisympäristön terveellisyyttä ja turvallisuutta sekä etsiä ratkaisuja tukea tarvitsevien lasten auttamiseksi. Tavoitteena on edistää ennaltaehkäisevää työtettä alueella sekä sen seuranta ja jatkuvuutta.

Moniammatillinen asiantuntijaryhmä nimetään jokaiselle päivähoitoalueelle. Ryhmän kokoonpano ja yhteystiedot kirjataan alueen koulujen ja päiväkotien yhteistoimintasuunnitelmaan. Ryhmän puheenjohtajana toimii päivähoitoalueen päällikkö ja muita jäseniä ovat alueen kiertävä erityislastentarhanopettaja, lastensuojelutyön edustaja, terveydenhuollon edustaja, neuvolapsykologi sekä perheneuvolan työntekijä. Tarvittaessa ryhmään kutsutaan muita asiantuntijoita. Ryhmä tekee yhteistyötä alueen koulujen oppilashuoltoryhmien kanssa. Ryhmä kokoontuu noin kaksi kertaa vuodessa.

Neuvolatoiminta on osa esiopetuksen oppilashuollon palveluja. Neuvolatoiminnassa arvioidaan lapsen kasvua ja kehitystä leikki-iässä. Neuvolan, vanhempien ja päivähoidon yhteistyönä arvioidaan lapsen kokonaisvaltaista kehitystä 3- ja 5-vuotiaana. Nämä yhteistyössä toteutetut 3- ja 5-vuotistarkastukset auttavat perheitä, neuvolaa ja päivähoitoa kiinnittämään huomion lapsen suotuisan kasvun ja kehityksen kannalta oleellisiin asioihin.

Esikouluikäinen lapsi käy terveydenhoitajan tarkastuksessa 6-vuotiaana ja tarpeen mukaan vielä ennen koulun aloittamista. Tarvittaessa lapsi ohjataan lääkärin tai erityistyöntekijöiden vastaanotolle. Oppilashuollon yhteistyökumppanina neuvolassa toimii lapsen oma terveydenhoitaja.

Lasten ja perheiden hyvinvoinnin edistämiseksi ja turvaamisessa päivähoidon ja esiopetuksen keskeinen yhteistyökumppani on lastensuojelu. Yhteistyö perheen, lastensuojelun ja esiopetuksen välillä käynnistyy tarvittaessa jo ennen päivähoidon ja esiopetuksen alkua. Varhaiskasvatuksen työntekijät toimivat vanhempien kasvatuskumppaneina perheiden erilaisissa elämäntilanteissa. Yhteistyön merkitys on tärkeätä turvattaessa ja edistettäessä lapsen suotuisaa kasvua ja kehitystä. Lapsiperheiden

hyvinvoinnin tukemisen kannalta on tärkeää, että perheiden kanssa työskentelevillä on toimiva yhteistyöverkko. Moniammatillisessa työssä noudatetaan ammattieettisiä periaatteita sekä tietojensaantia ja salassapitoa koskevia säädöksiä.

Syksyisin Wilholassa pidetään kokous, jossa keskustellaan jokaisen esiopetusikäisen lapsen asioista ja mahdollisesta tuen tarpeesta. Tapaamiseen osallistuvat alueen kiertävä lastentarhanopettaja, esiopetuksesta vastaava lastentarhanopettaja ja päiväkodin johtaja.

3.3 Wilholan varhaiskasvatusympäristö

Wilholassa on laskennallisia lasten päivähoitopaikkoja 25. Lapset ovat iältään 1-6-vuotiaita ja toimimme yhtenäisenä sisarusryhmänä. Wilholassa toimitaan siis kaikki yhdessä, joten kaikki aikuiset ja lapset tulevat tutuiksi toisilleen. Tämä käytäntö toimii Wilholassa hienosti; pienet oppivat isoilta ja isot pieniltä voiden toteuttaa hoivaamisen tarvettaan. Pidämme Wilholassa todella tärkeänä kodinomaista ilmapiiriä, jossa lasten, vanhempien ja henkilökunnan on turvallista työskennellä. Wilholassa korostetaan aikuisen ja lapsen välistä vuorovaikutusta. Turvallinen, rohkaiseva, avoin ja arvostava vuorovaikutussuhde on kaiken toiminnan perusta.

Wilholan varhaiskasvatusympäristö tarjoaa lapsille mahdollisuuden monipuoliseen toimintaan ja leikkiin itsenäisesti tai aikuisen ohjaamana. Ympäristö kannustaa lasta tutkimaan, oppimaan uutta sekä ilmaisemaan itseään. Wilholan oppimisympäristön suunnittelussa on huomioitu lasten näkökulma. Kaikki materiaalit, välineet, pelit, lelut ja kirjat ovat esillä, lasten saatavilla, mikä kannustaa lapsia oma-aloitteeseen työskentelyyn. Ohjattu toiminta tapahtuu pienryhmissä, koska siten pystytään huomioimaan lasten yksilöllisyys sekä ylläpitämään työskentelyrauhaa. Wilholassa pyritään unohtamaan nykypäivän kiireinen elämänrytmi ja annetaan lapsille aikaa rauhoittua. Wilholan oppimisympäristö on esteettisesti kaunis, kiinnostava ja monipuolinen, jossa viihtyvät sekä lapset että aikuiset.

Ruokailu on tärkeä osa päiväämme. Wilholassa on oma keittiö, joka onkin päiväkodin sydän. Wilholassa valmistetaan siis ruoka itse. Syömme erillisessä ruokailuhuoneessa kodinomaisesti. Katamme ruuat ja astiat pöytiin, ja muutenkin kiinnitämme paljon huomiota ruokailuhetkien rauhallisuuteen ja tunnelmallisuuteen.

Ulkoilu on tärkeä osa arkeamme. Wilholan lapset ulkoilevat Kaisaniemen puistossa aivan Kasvitieteellisen puutarhan läheisyydessä. Puisto tarjoaa mahdollisuuden monipuoliseen ulkoiluun ja liikkumiseen kaikkina vuodenaikoina. Puistossa on esimerkiksi urheilukenttä, jossa voi liikkua vuodenaikojen mukaan. Päiväkoti hyödyntää paljon lähiympäristön tarjoamia ulkoilumahdollisuuksia ympäri vuoden.

3.4 Teematyöskentely

Lasten kysymykset ja ihmettelyaiheet näkyvät toiminnan ja teemojen suunnittelussa sekä sisältöjen painotuksissa. Teeman kesto vaihtelee lyhyistä projekteista jopa vuoden pituisiksi. Lasten ajatukset ja kiinnostus ohjaavat toiminnan toteutusta. Tuotoksissa näkyvät lasten pohdinnat ja ongelmanratkaisut sekä luovuus ja käden jälki. Varhaiskasvatuksen arki ja työn tuotokset ovat tekijöidensä näköisiä.

Lasta ja aikuista kiinnostava tai muuten ajankohtainen aihe voi olla alkusysäyksenä pitkällekin saman teeman parissa työskentelylle. Teemaa toteutetaan monipuolisesti eri sisältöalueilla. Toimimme esimerkiksi niin, että haastattemme lapsia ja sitten mietimme yhdessä ”runkoa” valmiiksi. Teema elää prosessin mukana eikä lopputulos ei ole ennalta tiedossa. Pitkäkestoinen saman asian tutkiminen syventää tietämystä. Teematyöskentelyn avulla pystytään huomioimaan lapsen yksilöllisyys ja lapsi saa mahdollisuuden toimia omassa rytmissään ja kiinnostuksensa mukaan.

Esikoululaiset osallistuvat myös päiväkodin yhteisiin teemakokonaisuuksiin. Sen lisäksi he toteuttavat myös erillisiä projekteja esiopetuksen sisältöalueisiin liittyen.

3.5 Kieli- ja vuorovaikutus

Lapsen kehityksessä kielen merkitys on keskeinen. Se tukee ajattelun kehittymistä ja vuorovaikutusta ympäröivään maailmaan. Kieli on ilmaisun väline, jonka avulla lapsen ongelmanratkaisutaidot, looginen ajattelu sekä luova ilmaisu kehittyvät ja avartuvat. Wilholassa haluamme tarjota monipuolisen kielellisen ympäristön. Aikuisten puhuttu kieli on mahdollisimman selkeää ja monivivahteista. Arvostamme yksilöllistä puheilmaisua - murteet, sanonnat ja huumorinkieli on ominaista arjessamme.

Kielen monipuolista kehittymistä tuemme monin eri tavoin. Lorut, riimit, rytmit, laulut ja sadut tukevat kielen ymmärrystä ja kehittymistä. Niiden avulla elävöitämme arjen kulkua ja sujuvuutta.

Yhdessäolo ja kokoontuminen sujuvat loruilun myötä helpommin. Ennen ruokailua luettava jokapäiväinen loru rauhoittaa ja luo tunnelmaa. Arvoitukset ja riimitellyt innostavat isompia lapsia oppimaan.

Lasten saduttaminen ja haastattelu tukee dokumentointia ja rohkaisee lasta itseilmaisuun. Sadutetut tarinat jäävät muistoiksi lapsen ajattelumaailmasta ja sen kehittymisestä eri ikäkausina.

Kirjat ovat selkeästi esillä kirjahyllyssä teemoittain luokiteltuina. Lapset saavat vapaasti valita kirjoja luettavaksi. Pienimmille on kuvakirjoja katseltavaksi. Arvostamme klassisia satuja ja kirjailijoita sekä nykykirjallisuutta. Lepohetkellä isommille lapsille luetaan lasten romaaneja päivittäin.

Teematyöskentely tukee toimintaamme. Valitun teeman myötä voimme esimerkiksi perehtyä yhteen kirjaan perin pohjin. Kuvitamme kirjan tarinoita ja elävöitämme sitä teatterin keinoin yhdessä lasten kanssa. Myös kirjan herättämät selitykset ja uudet tarinat rikastuttavat itseilmaisua.

3.6 Oppimisen ilo

Lapsi on sosiaalinen ja aktiivinen oppija, joka kehittyy vuorovaikutuksessa toisten ihmisten kanssa. Lapsi on luonteeltaan utelias ja tiedonhaluinen, joten hänen oppimismotivaationsa on luontaista ja sisäsyntyistä. Jokaisella lapsella on oma yksilöllinen tapansa hankkia tietoa ja oppia uutta. Tiedonhankintaan liittyvät tunteet, elämykset, mielikuvitus, kokeilu, pohdinta sekä keskustelut. Kokemuksen kautta tiedot ja taidot karttuvat ja lapsi oppii uusia asioita. Lapsi pyrkii löytämään merkityksen näkemälleen ja kokemalleen, uusi tieto liitetään aikaisemmin opittuun. Tieto kehittyy ja muuttuu nopeasti, joten tietokokonaisuuksia tärkeämpää on oppia oppimaan. Oppimaan oppimisen valmiuksien kehittyminen edellyttää vapautta tutkia ja yrittää, erehtyä ja korjata erehdyksiä. Wilholassa kunnioitamme lapsen herkkyyttä, omaa aikataulua ja lapsen persoonallista tapaa oppia uusia asioita.

Tutkittavia asioita ovat kieli ja kommunikaatio sekä orientoituminen luontoon ja ympäristöön, matematiikkaan, kulttuuriin ja taiteisiin, terveyteen ja liikuntaan, sosiaalisiin taitoihin sekä eettisiin ja uskonnollisiin kysymyksiin. Lapsen käsitykset ympäröivästä maailmasta muuttuvat kasvun ja oppimisen edetessä. Tietoa on rakennettava ja opittava etsimään siten, että lapsi oppii ymmärtämään muuttuvaa maailmaa.

Kasvu ja oppiminen etenevät yhteistoiminnassa ympäristön kanssa. Aikuisen ja lapsen välillä on tasa-arvoinen, avoin ja turvallinen vuorovaikutussuhde, jossa lapsi kokee voivansa itse vaikuttaa oppimiseensa ja jokapäiväiseen arkeensa.

4. Lapsissa elää seikkailumieli

4.1 Tutkiminen

Tutkiva ote asioihin ja ilmiöihin on lapselle luontaista syntymästä saakka. Päiväkodin tehtävä on luoda mahdollisuudet lapsen luontaisen uteliaisuuden ja innostuksen säilymiseen ja vahvistumiseen. On tärkeää luoda avoin ja kannustava ilmapiiri tutkimiseen ja ihmettelyyn. Aikuinen ei anna valmiita vastauksia, vaan luo tilaa lapsen mielikuvitukselle ja erilaisille kokeiluille.

Wilholassa aikuiset yhdessä lasten kanssa suunnittelevat menetelmiä ja tehtäviä, joiden avulla tutkittavia ilmiöitä ja asioita syvennetään. Huomio kiinnitetään monipuoliseen ja innostavaan kasvatusympäristöön niin, että se kannustaa lasta tutkimiseen ja havainnointiin. Tärkeitä ovat myös retket lähiympäristöön, luontoon ja erilaisiin kohteisiin (museot, näyttelyt) sekä lasten haastattelut ja dokumentointi esimerkiksi valokuvaus – myös lasten toteuttamana. Erilaiset teemat Wilholassa saavat lähtökohtansa usein lasten haastatteluista. Teeman edetessä havainnoinnin ja tutkimisen tuloksena asiat syvenevät ja muuttavat ehkä muotoaan.

Tutkimisessa on aina tärkeää vuorovaikutus toisiin lapsiin, aikuisiin ja ympäröivään maailmaan. Lapset syventävät ajatusmaailmaansa toimiessaan erilaisissa pienryhmissä tai pareittain. Kuulluksi tuleminen ja toisten kuunteleminen rikastuttavat tässäkin lapsen omaa ajatusmaailmaa.

4.2 Leikki

Leikki on Wilholassa erityisessä suojeluksessa. Lasten leikeille annetaan paljon aikaa ja tilaa. Wilholan kodinomaiset tilat innostavat lapsia luovuuteen leikeissä ja antavat mahdollisuuden leikin jatkumiselle.

Leikissä luodaan suhteita ympäristöön sekä opitaan uusia asioita kuvittelemalla ja toimimalla. Lapset leikkivät sitä mitä ovat oppineet tai opettelemassa. Lapset prosessoivat tunteitaan, kokemuksiaan ja ajatuksiaan. Lapsi oivaltaa asioiden välisiä yhteyksiä ja merkityksiä leikin avulla. Leikissä toteutuu lasten keskinäinen ja omaehtoinen vuorovaikutus, myös eri-ikäisten lasten välillä. Leikissä toteutuu lasten oma huumori, leikin riemu ja toiminnan ilo.

4.3 Liikunta

Päiväkotiliikunnan tarkoitus on luoda myönteistä asennoitumista monimuotoiseen liikkumiseen ja tarjota onnistumisen ja mielihyvän kokemuksia sekä elämyksiä. Lapset liikkuvat luonnostaan, joten liikunta on mieluinen ja tärkeä osa lapsen päivää. Samalla opitaan liikunnan perustaitoja sekä ohjatuissa liikuntatuokioissa että tukemalla lasten liikkumista omaehtoisesti. Liikunta tukee myös lapsen sosiaalisten, kielellisten, matemaattisten ja kuvallisten taitojen omaksumista.

Wilholan lapsilla on ulkoilupaikan välittömässä läheisyydessä urheilukenttä, jota voimme kesäaikana käyttää pelaamiseen ja liikkumiseen ja talvella luisteluun. 5-6-vuotiaat ovat useana vuonna osallistuneet Mäkelänrinteen uimahallissa järjestettyyn Vesikirppu – uimakouluun päiväkodin toimesta.

4.4 Retket

Wilholan sijainti Helsingin ydinkeskustassa sekä hyvät liikenneyhteydet luovat meille mahdollisuuden tehdä retkiä monenlaisiin kohteisiin.

Helsingin monipuolinen kulttuuritarjonta on meitä lähellä. Käymme säännöllisesti taidenäyttelyissä Ateneumissa, Kiasmassa, Taidehallissa sekä muissa pienemmissä gallerioissa. Myös monet museot ja Helsingin keskustan kulttuurihistoriallisesti tunnetut rakennukset tulevat tutuiksi päiväkodin retkillä. Teatteriesityksissä käyminen antaa lapsille elämyksiä ja innostusta myös omien esitysten tekemiseen.

Kaupunkiympäristön monipuolinen luonto puistoineen, saarinen ja rantoineen tarjoaa hyvän oppimisympäristön lapsille kasvien, eläinten, sään ja muun luonnon tutkimiseen ja havainnointiin. Retket tukevat myös lasten oppimista kulkemaan liikenteessä ja havainnoimaan ympäristöään.

5. Luovuuden lähteillä

5.1 Kuvataidekasvatus

Wilholassa kuvataidekasvatus on osa kokonaisvaltaista taidekasvatusta. Toimintatapamme pohjaa vahvasti kuvalliseen ilmaisuun ja kädentaitojen vaalimiseen. Kuvallisessa ilmaisussaan lapsi hahmottaa itseään ja ympäristöään. Erilaisissa kuvataiteen prosesseissa lapsi tuo ajatteluaan näkyväksi. Tärkeää kuvallisessa ilmaisussa on suoda lapselle luomisen iloa ja elämyksiä. Monipuoliset kuvataiteen ilmaisumuodot sekä taiteeseen tutustuminen, esimerkiksi näyttelyt ja taidemuseot, kehittävät vahvasti ja luonnollisesti lapsen mielikuvitusta ja esteettisyyden tajua. Ne luovat pohjaa lapsen kulttuuriselle arvostukselle. Taide on lapsen arkitodellisuutta, ei irrallinen osa-alue kasvatuksessa.

Lasta kannustetaan kokeilemaan ja etsimään erilaisia kuvataiteeseen liittyviä toimintatapoja ja tekniikoita. Hänen omatakeisuuttaan vahvistetaan ja häntä ohjataan suhtautumaan arvostavasti sekä omiin että toisten tuotoksiin. Haluamme tarjota Wilholassa vaihtoehtoja niin, että jokainen voisi löytää itselleen sopivia toimintatapoja kuvalliseen ilmaisuunsa. Piirtämällä, maalaamalla, rakentamalla, muovaamalla lapsi tavallaan dokumentoi kasvamistaan ja kehittymistään. Usein työstä jää konkreettinen jälki - dokumentti. Kasvattaja kuuntelee lasta ja antaa tilaa hänen mielikuvitukselleen ja luovuudelleen.

Kuvallisessa ilmaisussa on tärkeää nähdä tekeminen prosessina. Prosessiin liittyy usein vahvasti monia kasvatuksellisia elementtejä ja oppimista. Kuvataide kulkee ikään kuin jatkuvana teemana lapsen arkielämässä.

Kuvataidekasvatus on luonteva tapa lasten keskinäiseen yhteistyöhön. Taiteen tekemisen kautta lapsi kehittyy sekä yksilönä että ryhmän jäsenenä. Lapsen kuvallisen toiminnan lähtökohtana ovat usein tutkiminen ja havainnointi. Wilholan oppimisympäristö tukee havaintojen tekemistä. Se on esteettisesti ja toiminnallisesti suunniteltu. Ympäristö tarjoaa lapselle mahdollisuuden omatoimiseen kuvalliseen työskentelyyn siten, materiaalit ja välineet ovat aina saatavilla. Ne mahdollistavat myös erilaisiin kokeiluihin. Annamme tilaa päiväjärjestyksen puitteissa omaehtoiselle kuvalliselle toiminnalle. Tarpeen mukaan lapsi voi myös jatkaa työskentelyä useampana päivänä; fyysinen tila on järjestetty niin, että ”projektit” voivat jatkua pidempäänkin. Kuvan tuottamisessa ja käden töissä näkyvät päiväkodissa kulloinkin meneillään olevat ajankohtaiset teemat.

Kuvataiteen kieli on lapselle ominainen jo ennen kuin hän on oppinut kommunikoimaan verbaalisesti. Tämä kieli yhdistää kaikkia Wilholan lapsia 1-vuotiaista esikouluikäisiin.

5.2 Musiikki

Yhteiset lauluhetket ovat iloista yhdessäoloa, joka yhdistää luontevasti eri-ikäisiä lapsia. Tärkeää on myönteisen asenteen herättäminen musiikkia kohtaan. Musiikki on tärkeä väline itseilmaisuun ja omien tunteiden käsittelyyn. Tavoitteena on ennen kaikkea saada elämyksiä musiikin avulla, mutta myös luoda musiikin tiedollisia ja taidollisia valmiuksia.

Vuodenajat ja juhlat luovat rungon päiväkodin musiikkikasvatukselle. Suomalaiseen kansanperinteeseen tutustuminen on lapsille luontevaa kansanlaulujen – ja leikkien sekä tanssien avulla. Musiikkivieraat ja retket konsertteihin antavat mahdollisuuden nauttia toisten tuottamasta musiikista.

Teatteriesitykset ja ilmaisu ovat myös tärkeä tapa toimia Wilholassa. Esityksissä käytämme paljon musiikkia ja loruja luomaan tunnelmaa ja elävöittämään esityksiä. Myös kuunteluun keskittyminen ja hiljaiset hetket ovat osa oppimista. Teemme yhteistyötä Keski-Helsingin musiikkiopiston kanssa ja

lapsilla on mahdollisuus osallistua musiikkiopiston muskareihin päiväkotipäivän aikana.

5.3 Teatteri

Teatteri on yksi toimintamuoto Wilholan arjessa. Osa henkilökunnasta on käynyt Sammon nukketeatterin järjestämällä kursseilla saamassa oppia nukketeatterin tekoon päiväkodissa.

Uunikammarissa on teatteria varten mustat verhot, joilla huone saadaan aina pimeäksi. Varsinkin varjoteatterissa pimeys on välttämätön ja muissakin teatterihetkissä se luo sadunhohtoista tunnelmaa.

Teatterin nuket tehdään itse, välillä aikuiset ja välillä lapset. Useissa joulujuhlissa ovat lapset esittäneet teatteria itse tehdyillä varjo- ja käsinukeilla. Käytössä on myös valmiit pöytäteatterivälineet, jolloin teatterihetki on helppo polkaista käyntiin. Myös musiikki kuuluu usein teatteriesityksiin. Monenlaisia taustääniä toteutetaan musiikilla, soittimilla ja muilla elementeillä.

6. Leikitäänkö koulua?

Orientaatio käsitteellä tarkoitetaan sitä, että lapsi ei opiskele oppiaineiden sisältöjä vaan hänelle tarjotaan välineitä ja valmiuksia, joiden avulla hän vähitellen pystyy perehtymään, ymmärtämään ja kokemaan ympäröivän maailman monimuotoisia ilmiöitä. Orientaatioiden aiheet, ilmiöt ja sisällöt liittyvät lasten lähiympäristöön, arkeen ja konkreettisiin kokemuksiin. Havainnoiden ja tutkien lapset muodostavat omia käsityksiään asioista ja ilmiöistä. Kieli on tärkeä kommunikaation ja vuorovaikutuksen väline sisällöllisissä orientaatioissa. Ensiarvoisen tärkeää onkin, että kaikissa varhaiskasvatuksen hoito-, kasvatus- ja opetustilanteissa käytetään mahdollisimman rikasta ja monipuolista kieltä.

6.1 Kohti matematiikkaa

Wilholassa matemaattisen orientaation lähtökohtana ovat arjen tilanteet. Ohjaamme lasta matemaattisten käsitteiden ymmärtämiseen kannustamalla häntä aktiivisesti tutkimaan ja kokeilemaan matemaattisia ilmiöitä. Toimiessaan lapsi pohtii asioiden välisiä suhteita, kartuttaa ongelmanratkaisutaitojaan sekä rakentelee, vertailee, mittailee ja luokittelee. Lisäksi lapsi kehittää avaruudellista hahmottamiskykyään, löytää matematiikkaa omasta ympäristöstä sekä saa tilaisuuksia oivaltamisen iloon. Korostamme opettamisessa leikinomaisuutta. Tämä näkyy Wilholan materiaaleissa ja välineissä. Esiopetuksessa matemaattista orientaatiota syvennetään ja matemaattisia sisältöjä tuodaan tietoisemmin lasten toimintaan.

6.2 Kohti luonnontieteitä

Luonto- ja ympäristökasvatuksessa lapselle tulee tutuksi häntä ympäröivä luonto ja rakennettu ympäristö. Lapselle tarjotaan myönteisiä kokemuksia ja elämyksiä siten, että hänestä kehittyy ympäristöään ja kotiseutuaan vaaliva ja luonnossa vastuullisesti liikkuva ihminen. Wilholan kaupunkiympäristö rakennuksineen sekä Kaisaniemen puisto ja kasvitieteellinen puutarha luovat mielenkiintoisen ympäristön erilaisiin kokemuksiin ja havainnointiin. Lasta kannustetaan omien havaintojen ja johtopäätösten tekoon. Havainnoista keskustellaan yhdessä, tutkitaan ja tehdään kokeiluja sekä dokumentoidaan.

Luonnossa ja kaupunkiluonnossa käytetään kaikkia aisteja, siellä seikkaillaan, liikutaan monipuolisesti ja leikitään. Luontotietoutta syvennetään ja elävöitetään satujen, leikin kuvallisen ilmaisun ja musiikin avulla. Erilaiset työtehtävät, esimerkiksi siivous ja kasvien kasvattaminen ovat luonteva osa ympäristökasvatusta. Retket puistoihin, metsiin, meren rantaan, maatilalle tai vaikkapa Harakan luontosaaressa laajentavat kokemuksia luonnosta. Aikuisten omat asenteet ja suhteutuminen ovat ympäristöön vaikuttavat lapseen. Myös kestävä kehityksen perusteet opitaan varhain, esimerkiksi kierrätys. Esikouluvuotena luonnontieteellisen orientaation merkitys korostuu siten, että käsittelemme syvällisemmin lasten ympäristökasvatukseen liittyviä aiheita.

6.3 Kohti historiaa ja yhteiskuntaa

Päiväkotimme sijaitsee kauniissa 1907 rakennetussa kerrostalossa aivan Helsingin keskustassa. Wilholaa ympäröivät pääkaupunkimme keskeisimmät historialliset rakennukset; Kansallisteatteri, Ateneum ja rautatieasema. Päiväkodin lähiympäristössä sijaitsevat esimerkiksi myös Kiasma, Kansallismuseo, Oopperatalo, Eduskuntatalo, Tuomiokirkko ja Uspenskin katedraali. Haluamme tutustuttaa lapset lähiympäristön ja kotiseudun kohteisiin tekemällä vierailuja sekä tutkimalla rakennusten historiaa. Samalla tutustutaan nyky-yhteiskunnan toimintaan. Myös kirjallisuuden, keskustelujen ja muiden sisältöalueiden avulla tutustutaan historiaan. Esiopetuksessa käsitellään erilaisia aiheita, jotka liittyvät lapsen lähiympäristöön ja historiaan.

6.4 Esteettisyyttä kohti

Esteettisyys kumpuaa Wilholassa kokonaisvaltaisesti; toiminnassa ja ympäristössä. Painotammekin erityisesti taiteellista kokemista ja rikastamista muun muassa kuvataiteen kautta. Esteettisyyden kokeminen ja tuottaminen tulee monipuolisesti esille eri sisältöalueissa, kuten kuvataiteessa, musiikissa, luonnontieteessä sekä myös teatteri- ja roolileikeissä. Olemme huomioineet esteettisen näkökulman myös tilojen suunnittelussa. Myös lapset osallistuvat tilojen suunnitteluun omaa luovuuttaan ja esteettistä näkemystään käyttäen.

6.5 Eettisyyttä kohti

Annamme Wilholassa tilaa lapsen erilaisille tunnetiloille. Pyrimme siihen, että lapsi voi ilmaista myös ikävät tunteensa (esim. pelot, ahdistus, ja syyllisyys) turvallisessa ilmapiirissä. Asioita käsitellessä huomioimme lapsen persoonan ja yksilöllisyyden. Tilanteissa, joissa eettiset kysymykset koskettavat koko lapsiryhmää, on tapanamme pitää lastenkokous, jossa yhteisesti keskustellaan ja pohditaan asioita sekä etsitään ratkaisuja mahdollisiin ongelmiin.

6.6 Kohti uskontoa ja katsomusta

Wilholassa uskonnollis-katsomuksellinen orientaatio toteutuu siten, että sovimme vanhempien kanssa kunkin lapsen uskontoon ja katsomukseen liittyvistä asioista. Välitämme lapsille uskontoon liittyviä tapoja ja perinteitä luomalla tunnelmia esimerkiksi viettämällä juhlapyhiä.

7. Voimaa yhteistyöstä

7.1 Yhteistyö muiden tahojen kanssa

Wilholan päiväkotia ostopalvelupäiväkodin roolissa toimii tiiviissä, jatkuvassa yhteistyössä sekä alueen kunnallisten päiväkotien että oman työnantajansa, Mannerheimin lastensuojeluliiton Helsingin yhdistyksen, muiden yksiköiden (päiväkoti Sohvila ja kaksi nuorisokotia) ja toiminnanjohtajan kanssa. Yhteistyösuhde alueen päivähoiton päällikön kanssa on jatkumoa alueen päiväkotien yhteistyöstä.

Wilholan johtaja osallistuu alueen päiväkotien yhteisiin kokouksiin. Pyrimme tällä yhteistyöllä luomaan samansuuntaiset puitteet toimintamme käytännön suuntaviivoille. Tärkeitä yhteistyökumppaneita ovat myös koulu, neuvola, seurakunta ja tarvittaessa erilaiset ammatilliset asiantuntijat (kiertävä erityislastentarhanopettaja, perheneuvola, lastensuojelu ja muu sosiaalitoimi). Teemme yhteistyötä myös kasvatustieteiden oppilaitosten kanssa (lastentarhanopettajan koulutus, lähihoitajan koulutus, sosionomi koulutus ja taidekoulutus).

Yhteistyöllä koulun kanssa pyrimme luomaan jatkumon lapsen kasvatukselle ja opetukselle päiväkodista kouluun siirryttäessä. Neuvolan terveydenhoitaja vieraillee Wilholassa vuosittain. Näin tuntemus lapseen syvenee. Yhteistyö

seurakunnan kanssa todentuu traditiona viettää yhteisiä juhlapyhiä alueen päiväkotien ja seurakunnan kanssa(muun muassa adventti- ja pääsiäiskirkot ja erilaiset tapahtumat). Tarvittaessa voimme saada konsultaatiota alueemme kiertävältä erityislastentarhanopettajalta(kelto). Erilaiset asiantuntijatahot auttavat mahdollisissa kriisitilanteissa.

Wilholassa on avoimet ovet kaikille yhteistyökumppaneille. Meillä vierailee esimerkiksi terveydenhoitaja ja kiertävä erityislastentarhanopettaja ilman erityistarkoitusta. Keskustelut ja vierailut rikastuttavat yhteistä kasvatustyötämme.

7.2 Lapsen varhaisen tuen tarve Wilholassa

Lapsen mahdollinen varhaisen tuen tarve arvioidaan kasvatushenkilöstön ja vanhempien kanssa. Wilholassa henkilökunta konsultoi tarvittaessa asiantuntijoita. Kiertävä erityislastentarhanopettaja ja neuvolan terveydenhoitaja vierailevat vuosittain keskustelemassa kasvatushenkilöstön kanssa. On tärkeää, että varhaisen tuen tarpeessa olevan lapsen perhe ja lapsi kohdataan asiantuntevasti ja kaikki mahdollinen tuki saadaan käyttöön. Vanhemmat ovat aina tiiviisti mukana prosessissa. Hyvä vuorovaikutus perheiden kanssa on ensisijaisen tärkeää kyseessä olevassa tilanteessa. Ilmapiiiristä pyritään aina luomaan avoin ja lapsen parasta korostava. Päiväkoti tiedostaa vastuunsa varhaista tukea tarvitsevista lapsista.

7.3 Arviointi

Wilholassa pidetään tärkeänä sitä, että keskustelemme paljon lapsista yksilönä, perheensä jäsenenä sekä päiväkotiyhteisön jäsenenä. Tällaista keskustelua käymme päivittäin sekä viikkopalavereissa, mutta syvällisempi mahdollisuus siihen on kuukausittain pidettävissä iltapalavereissa ja Wilholan suunnittelu- ja kehittämispäivinä. Lasten arviointia on myös toiminnan dokumentointi. Valokuvaamme toimintaa ja kokoamme valokuvista sekä lasten töistä kansiot. Lapset osallistuvat kansioden tekemiseen yhdessä

aikuisten kanssa. Myös lasten haastattelut sekä sadutus antavat arvokasta tietoa lapsista.

Henkilökunta arvioi toimintaansa keskustellen avoimesti. Arvioimme esimerkiksi toimintasuunnitelmien ja teemojen toteutumista, työilmapiiriä ja arjen käytäntöjä palaverissa ja suunnittelu – ja kehittämispäivinä. Tärkeää palautetta työstämme saamme vanhemmilta, lapsilta ja opiskelijoilta. Myös asiakastyytyväisyyskyselyt antavat arvokasta palautetta toiminnastamme. Henkilökunnan jäsenten itsearviointiin ja työn kehittämiseen antaa erityisen mahdollisuuden vuosittaiset kehityskeskustelut. Päiväkodin johtaja käy edellä mainitun keskustelun toiminnanjohtajan kanssa sekä saa palautetta alueensa päivähoiton päälliköltä.

Lähteet

1. Vanhempainilta syksyllä 2005
2. Wilholan varhaiskasvatussuunnitelma 2002
3. Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet. Stakes.
4. Helsingin esiopetuksen opetussuunnitelma 2005